

Mattilsynet
postmottak@mattilsynet.no

DERES REF.: 2023/35032

VÅR REF.: 23/19831

ÅS, 28.11.2023

Kriterier for listeføring av sykdommer i kategori G

Vi viser til deres brev datert 18.10.2023 (deres ref.: 2023/35032) om høring av forslag til kriterier for listeføring av sykdommer i kategori G.

Veterinærinstituttet fremholder sin støtte til behovet for og formålet med listeføring av sykdommer i kategori G. Listeføring av en sykdom eller et agens i kategori G vil gi langt bedre oversikt over forekomst og opptreden i tid og rom, noe som igjen kan bidra til viktig kunnskap om hvordan sykdom eller agens kan begrenses og bekjempes. Veterinærinstituttet sitt samfunnsoppdrag er blant annet å fremskaffe oversikt over smittsomme sykdommer i norsk akvakultur. Ved at det i større og større grad er private diagnostiske laboratorier som betjener akvakulturnæringa, har data for forekomst av viktige ikke-listeførte sykdommer til nasjonale oversikter i den årlige «Fiskehelsesrapporten» kun vært mulig gjennom frivillige avtaler med det enkelte oppdrettsselskap. Denne frivilligheten hos enkeltaktørene er sårbar og krevende å forholde seg til, og gir heller ikke fullgod dekning geografisk eller for ulike produksjonsstadier. Ettersom avtalene begrenser bruken av dataene til Fiskehelsesrapporten, må det inngås tilleggsavtaler dersom dataene skal brukes i andre sammenhenger.

Det er viktig at kriteriene for at en sykdom eller agens skal listeføres i kategori G ikke legges for høyt, og at prosessen er dynamisk slik at sykdommer og agens kan legges til eller fjernes ettersom endringer i miljø, produksjonsteknologi eller andre forhold kan gi endringer i smittesituasjonen.

Et annet vesentlig punkt er at det må utvikles et system som gjør det enkelt å melde inn mistanke om eller påvisning av en listeført sykdom, og dessuten at dataene gjøres tilgjengelige. Samtidig må det komme klart fram om en mistanke eller påvisning er basert på klinisk undersøkelse aleine eller støtta av laboratorieundersøkelser, og i så fall hvilke(n) metode(r) som er brukt. Flere sykdommer kan ha et liknende klinisk bilde, og laboratorieundersøkelser vil være avgjørende for validiteten i slike tilfeller.

Som nasjonalt referanselaboratorium med epidemiologisk kompetanse, har Veterinærinstituttet kunnskap og erfaring for å støtte forvaltninga med utvikling av et slik system.

Vurdering av kriteriene

Kriterium a): Vi er enige med forslaget til kriterium bortsett fra at vi mener at **og** mellom **dyrehelse** og **dyrevelferd** bør erstattes av komma slik at det tydeliggjøres at det ikke er nødvendig med skadevirkninger både på dyrehelse og dyrevelferd for at kriteriet skal være oppfylt. Vi vil videre påpeke at formuleringa av kriteriet under begrunnelsen er annerledes enn den som er gitt under selve forslaget og identisk forslaget slik det var formulert i forhøringa. Vi vil derfor gjenta at vi mener at (skadevirkninger på) **dyrevelferd** og **viltlevende akvatiske dyr** må inkluderes i kriteriet slik det er gjort i selve forslaget og at det er viktig at det står **eller** i siste del av setninga slik at det tydeliggjøres at ikke alle vilkår må være oppfylt samtidig for at kriteriet skal være oppfylt.

Kriterium b): Vi er i det overveiende enige med forslaget til kriterium, men mener at velferd bør inkluderes og foreslår at kriteriet omformuleres til: 'Sykdommen vil kunne utvikle seg med hensyn til risiko for negativ påvirkning av akvatiske dyrs helse **eller velferd** gjennom økt forekomst og/eller mer alvorlig sykdomsforløp.'

Kriterium c): Vi støtter forslaget til kriterium og synes det er positivt at hensynet til villfiskens helse nevnes spesifikt i begrunnelsen.

Kriterium d): Vi støtter forslaget til kriterium, men vil påpeke at **forekomst** er utelatt i begrunnelsen.

Kriterium e): Vi støtter forslaget til kriterium med utdypingen som er gitt i høringsdokumentet.

Kriterium f): Vi støtter forslaget til kriterium.

Eirik Biering og Ingunn Sommerset har vært involvert i arbeidet med svarbrevet.

Med vennlig hilsen

Edgar Brun
Avdelingsdirektør
Avd. for fiskehelse og -velferd
Veterinærinstituttet

Torfinn Møldal
Fagansvarlig fiskehelse
Avd. for fiskehelse og -velferd
Veterinærinstituttet